

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.520 van 19 januari 2016
in de zaak A. 207.723/X-15.752.**

In zake : de NV THOMAS COOK AIRLINES BELGIUM
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Marc Godfroid
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Keizerslaan 3
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat François Tulkens
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Terhulpssteenweg 120
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 18 januari 2013, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing van het Milieucollege d.d. 19 november 2012 tot het verwerpen van het beroep van Thomas Cook van 20 augustus 2012 tegen de beslissing van het BIM van 18 juni 2012 en tot bevestiging van de beslissing van het BIM tot het opleggen lastens Thomas Cook van een administratieve geldboete ingevolge de vermeende overtredingen van de geluidsnormen, vastgesteld door het B.I.M. [...]”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 227.652 van 6 juni 2014 heropent de Raad van State het debat, wordt aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag gesteld

en wordt het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat belast met het verdere onderzoek van de zaak.

Het Grondwettelijk Hof antwoordt daarop bij arrest nr. 99/2015 van 2 juli 2015.

Auditeur Dieter Decock heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 januari 2016.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marc Godfroid, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Julie Vanhoenacker, die *loco* advocaat François Tulkens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Dieter Decock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Voor de uiteenzetting van de feiten kan verwezen worden naar het tussenarrest nr. 227.652 van 6 juni 2014.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Tussenarrest nr. 227.652 van 6 juni 2014

4. In het voormelde tussenarrest werd vastgesteld dat de reden van een eventuele onontvankelijkheid van het annulatieberoep van de verzoekende partij samenhangt met de beoordeling van het eerste middel, dat mede ontleend is aan artikel 39*bis*, eerste lid, van de destijds geldende ordonnantie van 25 maart 1999 ‘betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu’ (hierna: de ordonnantie van 25 maart 1999). Dit artikel luidde ten tijde van het nemen van het bestreden besluit als volgt:

“Iedereen die veroordeeld is tot de betaling van een administratieve geldboete kan een beroep instellen bij het Milieucollege. Het beroep wordt, op straffe van verval, ingesteld bij wege van verzoekschrift binnen twee maanden na de kennisgeving van de beslissing.”

Het geciteerde artikel maakte het onderwerp uit van de volgende prejudiciële vraag, die bij het voormelde tussenarrest aan het Grondwettelijk Hof werd gesteld:

“Schendt artikel 39*bis* van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het met betrekking tot de termijn voor het instellen van een beroep tegen een veroordeling tot de betaling van een administratieve geldboete niet erin voorziet dat de vervaldag wordt verplaatst op de eerstvolgende werkdag indien die vervaldag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, zodanig dat sommige rechtsonderhorigen die zo een beroep indienen over een kortere termijn beschikken dan de anderen?”

Standpunt van de partijen

5. De standpunten van de partijen met betrekking tot het eerste middel werden reeds uiteengezet in het tussenarrest nr. 227.652 van 6 juni 2014.

In haar laatste memorie volhardt de verzoekende partij in haar stelling dat de regel betreffende de verlenging van de proceduretermijn zoals bepaald in artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek wel degelijk van toepassing is

op de procedures die worden gevoerd voor het Milieucollege. Het Milieucollege kan volgens de verzoekende partij worden bestempeld als een administratief rechtscollege zoals bedoeld in de artikelen 144, 146 en 161 van de Grondwet en is derhalve een met eigenlijke rechtspraak belast orgaan. Het hoger beroep bij deze instantie is dus een proceshandeling in de zin van artikel 48 van het Gerechtelijk Wetboek. Daarenboven meent de verzoekende partij dat de regel met betrekking tot de verlenging van de termijn eindigend op een zondag, ongeacht de aard van het beroep, behoort tot het gemeen recht, zodat deze regel van toepassing is in alle gevallen waarin deze materie niet anders door de bevoegde wetgever wordt geregeld. De Brusselse wetgever heeft het gemeen recht en de toepassing van artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek bevestigd in artikel 68 van de ordonnantie van 8 mei 2014 ‘tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook ander wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid’ (hierna: de ordonnantie van 8 mei 2014). Verder wijst de verzoekende partij op enkele arresten van de Raad van State, nr. 107.821 van 13 juni 2002, nr. 210.303 van 10 januari 2011 en nr. 76.591 van 22 oktober 1998, waarin werd aangenomen “dat bij gebrek aan andersluidende bepaling een termijn inzake bestuursrecht verlengd wordt tot de eerstvolgende dag”. Daarnaast citeert de verzoekende partij rechtsleer die stelt dat de regels die van toepassing zijn op het hoogste administratieve rechtscollege als het “gemene bestuursrecht” moeten worden beschouwd, zodat in geval van onduidelijkheid of leemte, in eerste instantie moet worden gekeken naar het procedurereglement voor de Raad van State, en *in casu* meer bepaald naar artikel 88 van het procedurereglement. “Volledigheidshalve” merkt de verzoekende partij op dat het nooit de bedoeling van de wetgever kan zijn geweest om de toepassing van een bepaalde rechtsregel te laten afhangen van een subjectief criterium en “geval per geval” te beoordelen. Dit zou de rechtszekerheid niet ten goede komen en zou leiden tot een bijkomende discriminatie tussen de overtreder die wordt vervolgd voor een administratief orgaan en deze die wordt vervolgd voor de correctionele rechtbank.

Beoordeling

6. Op de bij het tussenarrest nr. 227.652 van 6 juni 2014 gestelde prejudiciële vraag (randnummer 4) heeft het Grondwettelijk Hof in arrest nr. 99/2015 van 2 juli 2015 gezegd voor recht dat artikel 39*bis* van de ordonnantie van 25 maart 1999 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt. Het Grondwettelijke Hof overwoog onder meer:

“B.6.4. Mede rekening houdend met het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van de wet in geval van overmacht kan worden gemilderd, beginsel waarvan de in het geding zijnde bepaling niet is afgeweken, is het verschil in behandeling waarover het Hof wordt ondervraagd niet onbestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.”

De verzoekende partij voert te dezen geen overmacht aan.

7. Aangaande de toepasselijkheid van de regels voor de berekening van de termijnen zoals bepaald in artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek stelde het Grondwettelijk Hof in het voormelde arrest het volgende:

“B.4.2. Wat betreft de regels voor de berekening van de termijnen, bepaalt artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek dat, wanneer de vervaldag van een termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, de vervaldag wordt verplaatst op de eerstvolgende werkdag.

De bij het voormelde artikel 53 bepaalde regels voor de berekening van de termijnen zijn, overeenkomstig artikel 48 van hetzelfde Wetboek, enkel van toepassing op de proceshandelingen, zijnde de handelingen die in het kader van een jurisdictionele procedure, onder toezicht van een met eigenlijke rechtspraak belast orgaan, zijn verricht (Cass., 28 april 1988, Arr. Cass., 1988, nr. 527; RvSt, Wellens, 13 januari 2009, nr. 189.445).

Het Hof van Cassatie heeft bovendien geoordeeld dat de regel vervat in artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek geen algemeen rechtsbeginsel is (Cass., 10 oktober 1985, Arr. Cass., 1985-1986, nr. 82).

B.5. Zoals de verwijzende rechter opmerkt, heeft de ordonnantiegever met het in het geding zijnde artikel 39*bis* een administratief beroep ingevoerd. Daar de door het Milieucollege genomen beslissing geen handeling vormt die is verricht in het kader van een jurisdictionele procedure, kan artikel 48 van het Gerechtelijk Wetboek niet worden toegepast.”

Het is ten onrechte dat de verzoekende partij blijft voorhouden dat de termijnregeling uit artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing was op haar beroepschrift bij het Milieucollege. Ook de verwijzing naar de

wijziging bij artikel 68 van de ordonnantie van 8 mei 2014 is irrelevant, gelet op de volgende overwegingen van het Grondwettelijk Hof in datzelfde arrest:

“B.6.3. Uit het gegeven dat de ordonnantiegever inmiddels bij artikel 68 van de voormelde ordonnantie van 8 mei 2014 heeft voorzien in een verlenging van de termijn voor het instellen van een dergelijk beroep tot de eerstkomende werkdag wanneer die termijn eindigt op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag, kan niet worden afgeleid dat de vroegere regeling van de in het geding zijnde bepaling daarom discriminatoir zou zijn.”

8. Zoals reeds in herinnering werd gebracht in het tussenarrest nr. 227.652 van 6 juni 2014, moet een georganiseerd administratief beroep op rechtsgeldige wijze worden uitgeput opdat een beroep bij de Raad van State toegelaten kan worden. Wie dan ook niet – of op niet ontvankelijke wijze – dit administratief beroep instelt, kan vervolgens ook niet op ontvankelijke wijze een annulatieberoep indienen. Dit moet in voorkomend geval ambtshalve worden vastgesteld.

Ingevolge artikel 39bis, eerste lid, van de ordonnantie van 25 maart 1999, zoals ten tijde van het bestreden besluit van toepassing, verstreek de termijn om beroep in te stellen bij het Milieucollege op zondag 19 augustus 2012.

Nu vaststaat dat het Milieucollege in het bestreden besluit terecht heeft vastgesteld dat het op maandag 20 augustus 2012 ingestelde beroep laattijdig was, is ook het annulatieberoep niet ontvankelijk.

9. Het beroep dient te worden verworpen.

V. Geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep

10. De verwerende partij vraagt de verzoekende partij te veroordelen tot een geldboete van 500 euro wegens kennelijk onrechtmatig beroep.

Nog daargelaten dat het in beginsel niet aan een partij toekomt om te vragen dat een geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep wordt uitgesproken, vindt de Raad van State hoe dan ook niet dat er in de voorliggende zaak reden kan zijn tot het opleggen van een dergelijke boete.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negentien januari 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust